

Заняття 1

2 год

Розділ 1. Основи медичних знань і допомоги.

Тема 1.1. Вступ. Основи законодавства України щодо охорони здоров'я людини

Тема 1. Вступ. Основи законодавства України щодо охорони здоров'я людини.

Мета: Ввести поняття національної безпеки держави. Довести, що необхідною умовою забезпечення могутності української держави є розвиток національних Збройних Сил та інших військових формувань України. Підготовка до захисту Вітчизни – обов'язок кожного громадянина. З'ясувати, які основні документи нормативно-правової бази щодо захисту життя і здоров'я людини в Україні. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я. З'ясувати які основні принципи охорони здоров'я України.

Навчальна: вивчити основні положення Конституції України та інших нормативноправових документів щодо захисту життя і здоров'я людини.

Розвивальна: заохочувати студентів до вивчення дисципліни «Захист Вітчизни», а також ознайомити їх з особливостями правил поведінки на заняттях, розвивати почуття необхідності здорового способу життя.

Виховна: виховувати любов до Батьківщини. Відповідальність за мир і спокій в державі, бути завжди готовим захистити рідну землю від ворога, засвоєння обов'язку щодо необхідності міцного здоров'я для захисту Вітчизни.

Тип Лекція- бесіда.

заняття:

Методи розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація.

навчання:

Навчальні посібники: підручник «Захист Вітчизни» (2012 р.);

Конституція України (ст. 17, 65); Програма «Захист Вітчизни»; закони України « Основи законодавства України про охорону здоров'я» та «Про екстрену медичну допомогу».

Структура та зміст заняття

I. Організаційна частина

Перевірка готовності групи до заняття, відмічання відсутніх.

II. Актуалізація опорних знань студентів.

Говорячи про Захист Вітчизни, важливо знати особливості надання допомоги, а головне Основи законодавства України щодо охорони здоров'я людини.

III. Мотивація навчальної діяльності. Поняття національної безпеки держави. З'ясувати, що необхідною умовою забезпечення могутності української держави є розвиток національних Збройних Сил та інших військових формувань України. Підготовка до захисту Вітчизни – обов'язок кожного громадянина. З'ясувати, які основні документи нормативно-правової бази щодо захисту життя і здоров'я людини в Україні. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я. З'ясувати які основні принципи охорони здоров'я України.

III. Повідомлення теми, мети, плану вивчення теми.

Навчальні питання:

- 1.Збройні сили — гарант національної безпеки України
- 2.Конституція України про призначення Збройних сил України та інших військових формувань.
- 3.Закони України про відродження, засади діяльності національних Збройних сил.
- 4.Структура та завдання Збройних сил України.

IV. Вивчення нового навчального матеріалу

Умова могутності держави — це розвиток національних Збройних сил та інших військових формувань. Гарантом національної безпеки України виступають боєздатні Збройні сили (ЗС), побудовані за принципом оборонної достатності, які є необхідним атрибутом держави. Вони виконують найголовнішу функцію — захисну. Історичне коріння ЗС України сягає часів Київської Русі, славної Козаччини Середньовіччя, Радянської Армії, Пластунського і Січового стрілецького рухів, а також військових формувань у період національно-визвольної боротьби Першої і Другої світових війн. В основному на структуру й оперативну майстерність ЗС мала вплив радянська армія. Вона залишила як позитивний, так і негативний слід на новій українській армії.

Визначення позитивного та негативного у впливі радянської армії на ЗС, а також принципів діяльності ЗС (запис у зошитах).

Позитивне:

- сучасна військова зброя й обладнання;
- сформовані, боєздатні військові формування й об'єднання;
- розвинута структура оборонних підприємств;
- краща авіаційна технологія;
- розвинена мережа протиповітряної оборони держави;

- високоефективна система та матеріальна база підготовки військових кадрів;
- високі технології в більшості військових галузей тощо.

Негативне:

- велика кількість застарілої військової техніки та зброї; застарілі структури й управління військами;
- деяке роз'єднання військово-економічних комплексів;
- низька військова дисципліна та моральний дух військ;
- недостатній рівень матеріально-технічного забезпечення особового складу.

Принципи діяльності ЗС:

- демократія і гуманізм;
- єдиноначальність і колективне вироблення рішень;
- верховенство закону;
- загальний військовий обов'язок громадян України;
- добровільний вступ на кадрову військову службу;
- дотримання військової дисципліни;
- гласність у діяльності ЗС і збереження військової таємниці;
- позапартійність;
- гарантований соціально-правовий захист військовослужбовців.

Підготовка до захисту України — обов'язок кожного громадянина

Строкова військова служба відповідно до Конституції України та Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» є почесним обов'язком кожного громадянина чоловічої статі.

Конституція та закони України про Збройні сили України

Конституція України, ст. 17.

Захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього українського народу.

Оборона України, захисти її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності покладаються на Збройні сили України.

Забезпечення державної безпеки і захист державного кордону України покладається на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом.

Україна 24 серпня 1991 р. проголосила незалежність і відсутність будь-яких посягань на територію або майно інших країн.

Однак нині не виключена можливість воєнних конфліктів і терористичних актів, які можуть загрожувати суверенітету нашої країни. 6 грудня 1991 р.

Верховна Рада прийняла постанову про утворення Збройних сил, а 19 жовтня 1993 р. постановила вважати цей день святом — Днем Збройних сил України.

Закони, які забезпечують обороноздатність держави.

- Основний закон — Конституція України (оголошено про призначення ЗС та інших військових формувань).
- «Про оборону України» (система структур, які всебічно забезпечують захист держави від внутрішніх і зовнішніх впливів або втручань).
- «Про Збройні сили України» (ЗС як ланка системи, яка відповідає за захист Вітчизни).

- «Про прикордонні війська України».
- «Про цивільну оборону України» (захист як у мирний час, так і під час бойових дій чи терористичних актів).
- «Про соціальний та правовий захист військовослужбовців і членів їх сімей».
- «Про воєнну доктрину України» (ключовий закон під час вибору політичного напрямку розвитку країни).

Конституція України

- Обов'язки (громадянина) військовослужбовця:
 - виконувати закони держави;
 - виконувати правила суспільного життя;
 - додержуватись загальнодержавної ідеології та законів;
 - не брати участі у страйках та ін.

Права та свободи військовослужбовців:

- недоторканність особистості;
- гідне матеріальне забезпечення;
- право на освіту, житло, охорону здоров'я;
- свободу совісті, віри тощо;
- можуть бути обраними на суспільні посади.

Воєнна доктрина

Воєнна доктрина (ВД) — це прийнята державою система поглядів і положень про військову безпеку, про розвиток Збройних сил, їх існування та використання. ВД України має оборонний, миролюбний характер.

Воєнна доктрина

Економічна доктрина

(можливості держави)

Зовнішньополітична доктрина

Воєнна доктрина

Основні напрямки реалізації Воєнної доктрини:

- прагнення вирішувати всі міжнародні проблеми невоєнізованим шляхом;
- забезпечення оборони держави воєнними засобами на належному рівні;
- організація боєздатних Збройних сил;

Воєнна доктрина виходить із того, що державний кордон України визначено остаточно, а держава не має територіальних претензій до жодної держави.

Україна ніколи першою не розпочне бойові дії проти іншої держави.

Використання Збройних сил можливо тільки в разі збройної агресії, посягань на територіальну цілісність і за умов виконання Україною міжнародних зобов'язань.

1. Основні документи нормативно-правової бази щодо захисту життя та здоров'я людини в Україні.

1.1 Конституція України (КУ) щодо захисту життя та здоров'я людини. Згідно Конституції Україна є соціальною державою. Статтею 3 Конституція України визначає, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком

держави. За **ст.17** держава забезпечує соціальний захист громадян України, які перебувають на службі у ЗСУ. Стаття **27** КУ зазначає, що кожна людина має невід'ємне право на життя. Обов'язок держави - захищати життя людини. Кожен має право захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань. Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам. Однією із форм захисту здоров'я людини є право громадян на соціальний захист (**ст. 46**), що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності. Це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення. Всі види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом. Кожен має право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування, одяг, житло. Кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм. Держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно; існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена. Держава сприяє розвитку лікувальних закладів усіх форм власності. Держава дбає про розвиток фізичної культури і спорту, забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя. Кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди. Кожному гарантується право вільного доступу до інформації про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також право на їх поширення. Така інформація ніким не може бути засекречена. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень. 2. Інші документи нормативно-правової бази щодо захисту життя і здоров'я людей. До актуальних нормативно-правових актів, які захищають право громадян на достатній життєвий рівень та визначають основні державні соціальні гарантії, відносяться такі.

1. Європейський кодекс соціального забезпечення (Страсбург, 1964 рік), в якому визначається: медична допомога захищеним особам у зв'язку із станом здоров'я, який вимагає медичної допомоги профілактичного чи лікувального характеру; допомога по хворобі у зв'язку з непрацездатністю, що є наслідком хворобливого стану і передбачає припинення заробітку; допомога по старості, у зв'язку з досягненням визначеного віку; допомога в разі виробничої травми, у зв'язку з професійним захворюванням чи повною або

частковою втратою спроможності отримувати заробіток, або непрацездатністю, в результаті якої припиняється отримання заробітку; допомога по інвалідності, у зв'язку з неспроможністю визначеного ступеня займатися будь-якою прибутковою діяльністю.

2. Концепція соціального забезпечення населення України схвалена Постановою ВР України, якою закладаються основи правової і нормативної бази соціального забезпечення населення України

3. Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

«Здоров'я» і «хвороба» є основними поняттями медицини. Під здоров'ям розуміють гармонійну єдність біологічних і соціальних якостей людини, а під хворобою – порушення цієї гармонії. 2. Критерії здоров'я. Вплив спадкоємності та середовища на ріст і розвиток організму Факторами, що визначають стан здоров'я окремої людини, так і суспільства в цілому є , насамперед соціально-економічні (рівень розвитку промисловості, освіти, медицини, характер харчування), стан природного середовища (клімат, рослинний і тваринний світ, космічні чинники – рівень сонячної активності, природний радіаційний фон) та біологічні і психологічні (спадковість, темперамент, особливості поведінки людини, тобто все те, що визначає її індивідуальність). Встановлено, що стан здоров'я і частота травмування людини залежать від психологічного клімату в родині, додержання режиму дня, чергування навчання і відпочинку. Формування фізичного і психологічного здоров'я починається з дитинства і визначається такими компонентами: достатньою рухомою активністю; загартуванням організму і рвціональним харчуванням; додержанням режиму дня і особистою гігієною; грамотною екологічною поведінкою; психогігієною, сексуальним вихованням, відмовою від шкідливих звичок і безпечною поведінкою.

Основні принципи охорони здоров'я.

Основними принципами охорони здоров'я в Україні є: визнання охорони здоров'я пріоритетним напрямом діяльності суспільства і держави, одним з головних чинників виживання та розвитку народу України; дотримання прав і свобод людини і громадянина в галузі охорони здоров'я та забезпечення пов'язаних з ними державних гарантій; гуманістична спрямованість, забезпечення пріоритету загальнолюдських цінностей над класовими, національними, груповими або індивідуальними інтересами, підвищений медико-соціальний захист найбільш вразливих верств населення; рівноправність громадян, демократизм і загальнодоступність медичної допомоги та інших послуг в галузі охорони здоров'я; відповідність завданням і рівню соціально-економічного та культурного розвитку суспільства, наукова обґрунтованість, матеріально-технічна і фінансова забезпеченість; орієнтація на сучасні стандарти здоров'я та медичної допомоги, поєднання вітчизняних традицій і досягнень із світовим досвідом в галузі охорони здоров'я; випереджувально-профілактичний характер, комплексний соціальний, екологічний та медичний підхід до охорони здоров'я; багатуокладність економіки охорони здоров'я і багатоканальність її

фінансування, поєднання державних гарантій з монополізацією та заохоченням підприємництва і конкуренції; децентралізація державного управління, розвиток самоврядування закладів та самостійності працівників охорони здоров'я на правовій і договірній основі визнання охорони здоров'я пріоритетним напрямом діяльності суспільства і держави, одним з головних чинників виживання та розвитку народу; дотримання прав і свобод людини і громадянина в галузі охорони здоров'я та забезпечення пов'язаних з ними державних гарантій; гуманістична спрямованість, забезпечення пріоритету загальнолюдських цінностей над класовими, національними, груповими та індивідуальними інтересами, рівноправність громадян, демократизм і загальнодоступність соціальний захист найбільш вразливих верств населення; медичної допомоги та інших послуг в галузі охорони здоров'я;

V. Узагальнення і систематизація вивченого матеріалу.

Фронтальна бесіда за запитаннями:

- 1.Що включає в себе поняття національної безпеки держави?
- 2.Що є основним обов'язком кожного громадянина?
- 3.Основний закон України про охорону здоров'я?

VI. Висновки, підбиття підсумків заняття.

Отже, ми з'ясували головні питання які ми будемо вивчати в дисципліні. Розглянули головні питання національної безпеки держави та основи законодавства України щодо охорони здоров'я.

VII. Домашнє завдання: Підготувати короткі доповіді. Л.1 с.5-10, Конституція України. Л.2 с.3-5, Л.3 с.7-10 Ресурси мережі Інтернет.